

Com ploreu
les persones
que no poden
sentir res?

AMETLLA

won-pyung sohn

WON-PYUNG SOHN

AMETLLA

Traducció d'Anna Puente i Lluçà

Fanbooks

Títol original: 아몬드

© 2017, Sohn Won-pyung

© de la traducció: 2020, Anna Puente

Tots els drets reservats.

Original publicat a Corea per Changbi Publishers, Inc.

Versió en català publicada mitjançant acord amb Barbara J Zitwer

Agency, KL Management and SalmaiaLit

© d'aquesta edició: 2020, Edicions 62, S. A.

Fanbooks, Av. Diagonal, 662-664, 08034 Barcelona

www.fanbooks.cat

Primera edició: març del 2020

ISBN: 978-84-17515-73-7

Dipòsit legal: B. 2.581-2020

Impressió a Catalunya

El paper utilitzat per a la impressió d'aquest llibre té la qualificació de paper ecològic i procedeix de boscos gestionats de manera sostenible.

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa a les sancions establertes per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47). Tots els drets reservats.

Capítol u

1

Hi va haver sis morts i una ferida, aquell dia. Primer, la mare i l'àvia. Després, un universitari que hi havia intervingut corrents per aturar l'home. A continuació, dos homes d'uns cinquanta anys que eren a la primera fila de la desfilada de l'Exèrcit de Salvació, seguits d'un agent de la policia. Finalment, ell mateix. Havia triat ser l'última víctima del seu bany de sang desenfrenat. Es va apunyar el pit amb força i, com la resta de les víctimes, va morir abans que l'ambulància arribés. Jo simplement em vaig quedar observant com l'acció es desenvolupava davant meu.

Palplantat amb cara de pòquer, com sempre.

2

El primer incident va passar quan tenia quatre anys. Els símptomes havien aparegut molt abans, però va ser llavors que finalment van emergir a la superfície. Molt més tard del que la mare s'havia esperat, de fet. Aquell dia es devia haver descuidat de venir-me a recollir al parvulari. Més endavant em va explicar que havia anat a veure el pare després de molts dies per dir-li que final-

ment passava pàgina. Tampoc no era que pensés conèixer gent nova ni res d'això, però començaria a fer la seva. Pel que es veia, li havia dit tot això mentre eixugava les parets descolorides del seu mausoleu. I mentre l'amor de la mare posava punt final d'una vegada per totes, jo, el convidat sorpresa de la seva jove relació, quedava completament desatès.

Quan tots els altres nens van haver marxat, vaig sortir a pas lent del parvulari. L'únic que aquell nen de quatre anys recordava de casa seva era que es trobava a l'altra banda d'un pont. Vaig pujar al pas elevat i em vaig quedar allà dret, amb el cap repenjat a la barana. Veia cotxes que passaven rabents per sota meu. Em va recordar una imatge que havia vist en algun lloc, de manera que vaig acumular tanta saliva com vaig poder dins la boca. Vaig apuntar a un cotxe i vaig escopir. La saliva es va evaporar molt abans d'encertar el vehicle, però jo vaig clavar la mirada a la carretera i vaig continuar escopint fins que em vaig marejar.

—Què fas?! Quin fàstic!

Vaig alçar els ulls i vaig veure una dona de mitjana edat que em fulminava amb la mirada. De seguida va reprendre el camí, passant-me rabent pel costat com els cotxes de més avall, i em vaig tornar a quedar sol. Les diverses escales del pas elevat es desplegaven en totes direccions. Em vaig desorientar. El món que s'estenia a sota era tot del mateix gris gèlid, a dreta i a esquerra. Un parell de coloms van alçar el vol, batent les ales sobre el meu cap. Vaig decidir seguir-los.

Quan em vaig adonar que havia agafat el camí incorrecte, ja era massa lluny. A l'escola havíem après una cançó que es deia *Sempre endavant*: «La Terra és rodona, ves

sempre endavant...». I basant-me en aquella lletra, vaig pensar que tard o d'hora arribaria a casa meva si em limitava a anar «sempre endavant». Tossut, vaig continuar avançant amb petits passos fets amb poca traça.

El carrer principal desembocava en un carreró estret amb cases antigues a banda i banda. No s'hi veia ni una ànima. Uns nombres aleatoris i les paraules EDIFICI DISPONIBLE estaven escrits en vermell per les parets de ciment que queien a trossos.

De cop i volta, vaig sentir que algú cridava «ah» en veu baixa. No estic segur de si va ser «ah» o «ai». Potser va ser «au». Va ser un crit fluix, molt curt. Em vaig dirigir cap al so, que va anar augmentant de volum a mesura que m'hi acostava. Llavors va canviar a «uh» i a «eeeh». Procedia de darrere la cantonada. Vaig girar sense pensar-m'ho dues vegades.

Hi havia un nen estirat a terra. Un nen escanyolit; no li hauria sabut posar l'edat. Llavors vaig veure que unes ombres negres se li llançaven al damunt i se n'apartaven sense parar. Li estaven clavant una pallissa. Els crits no venien d'ell, sinó de les ombres que l'envoltaven. Eren més aviat crits de concentració. Li clavaven puntades de peu i li escopien. Més endavant vaig saber que només eren estudiants de secundària, però en aquell moment les ombres em van semblar tan altes i voluminoses com les dels adults.

El nen no s'hi resistia, i tampoc emetia cap so, com si ja estigués acostumat a les pallisses. El llançaven d'una banda a l'altra com si fos una nina de drap. Una d'aquelles ombres li va clavar un cop de colze al costat com a estocada final. I llavors van marxar. El nen estava cobert de sang, com si portés una capa de pintura vermella al

damunt. M'hi vaig acostar. Semblava més gran que jo, d'uns nou o deu anys, com si em doblés l'edat, més o menys. Tot i això, vaig tenir la sensació que era més petit que jo. El pit se li inflava i se li desinflava molt de pressa. Tenia la respiració entretallada i superficial, com un cadell acabat de néixer. Saltava a la vista que estava molt greu.

Vaig tornar al carreró. Encara era buit. Només les lletres vermelles sobre les parets grises em destorbaven la vista. Després de rondar una bona estona, vaig veure una botigueta en una cantonada. Vaig obrir la porta corredissa i hi vaig entrar.

—Una cosa...

A la tele feien *Nit de jocs*. El botiguer reia tan fort que no em devia sentir. Els participants del concurs passaven per una prova en què una persona que duia taps a les orelles havia d'endevinar paraules llegint els llavis als altres. La paraula, en aquell moment, era «agitació». No sé per què, però encara me'n recordo. En aquella època ni tan sols sabia què volia dir. Una de les dones l'espifiava sense parar, cosa que provocava els riures del públic i del botiguer. Al final se li va esgotar el temps i el seu equip va perdre. El botiguer va fer petar la llengua, potser perquè li feia llàstima.

—Senyor... —vaig tornar-lo a cridar.

—Sí? —Finalment es va girar.

—Hi ha algú estirat al carreró.

—Ah, sí? —va fer, indiferent, i va dreçar l'esquena al respatller.

Al televisor, els dos equips estaven a punt d'iniciar una altra ronda en una prova decisiva que podia capgirar el marcador.

—Es podria morir —vaig dir, joguinejant amb una barreta de caramel que hi havia a l'expositor del taulell.

—De debò?

—Sí.

Va ser llavors que em va mirar als ulls.

—On has après a dir aquestes coses tan horribles? Mentir és lleig, fill meu.

Em vaig quedar en silenci una estona, intentant trobar les paraules per convence'l, però era massa petit per tenir prou vocabulari, i no se m'acudia res més contundent del que ja havia dit.

—Es podria morir aviat.

L'únic que podia fer era repetir-ho.

3

Vaig esperar que el programa s'acabés mentre el botiguer trucava a la policia. Quan em va veure toquejant la barreta de caramel em va fer un gest perquè marxés si no pensava comprar res. Però durant tota aquella estona, i fins i tot després, quan la policia pul·lulava pel lloc dels fets, no podia deixar de pensar en el nen estès sobre el terra fred. Ja era mort.

La qüestió era que es tractava del fill del botiguer.

Estava assegut en un banc de la comissaria, bellugant les cames endavant i enrere. El moviment aixecava una brisa fresca. Ja era fosc, i jo tenia son. Just quan m'endormiscava, la porta de la comissaria es va obrir de cop i va aparèixer la mare. En veure'm va deixar anar un crit i em va acariciar el cap tan fort que em va fer mal. Abans que pogués gaudir de gust d'aquella escena de retrobament, la

porta es va tornar a obrir de bat a bat i va entrar el botiguer, sostingut per agents de policia. Udolava, amb la cara coberta de llàgrimes. La seva expressió era força diferent de quan mirava la tele, feia una estona. Va caure de genolls, tremolant, i va picar a terra amb el puny. De cop i volta es va posar dret i va començar a cridar, assenyallant-me amb el dit. No vaig entendre ben bé la seva xerrameca sense sentit, però em va semblar que deia alguna cosa semblant a això:

—La policia hauria arribat a temps si haguessis parlat seriosament!

L'agent del meu costat va arronsar les espatlles:

—Què vols que et digui, un nen de parvulari?

I tot seguit va agafar el botiguer per evitar que continués ensorrant-se fins a terra. Tot i això, jo no podia discrepar-hi més: havia parlat amb tota la seriositat del món des de bon principi. En cap moment no havia somrigut ni exagerat. No entenia per què m'ho tirava en cara, però és clar que amb quatre anys tampoc no hauria sabut triar les paraules per transformar aquesta resposta en una frase completa, de manera que em vaig quedar en silenci. La mare, però, va alçar la veu per mi, i així va ser com la comissaria es va convertir en un manicomi, amb els crits d'un pare que acabava de perdre un fill i els d'una mare que acabava de recuperar el seu.

Aquella nit vaig jugar amb els blocs d'animals, com sempre. Tenien forma de girafa, però els podia convertir en elefants si els girava el coll llarg. Jo notava la mirada de la mare escrutant-me cada centímetre del cos.

—No has tingut por? —em va preguntar.

—No.

Els rumors sobre l'incident, i especialment sobre el fet que jo ni parpellejés en veure com apallissaven una persona fins a la mort, es van estendre com la pólvora. A partir de llavors, els temors de la mare es van fer realitat, un darrere l'altre.

Les coses van empitjorar quan vaig entrar a primària. Un dia, de camí cap a casa després de classe, una nena que anava davant meu es va entrebancar amb una pedra. Em barrava el pas, o sigui que em vaig quedar examinant la seva diadema de Mickey Mouse mentre esperava que es tornés a posar dreta. Però res. Només plorava. Finalment, la seva mare es va acostar i la va recollir de terra. Em va mirar i va fer petar la llengua.

—Veus que la teva amiga cau i ni tan sols li preguntes si està bé? O sigui que és veritat el que diuen: et passa alguna cosa.

No se m'acudia res a dir, o sigui que no vaig dir res. Els altres nens van notar que hi havia merder i es van aplegar al meu voltant. Els seus xiuxiuejos em feien pessigolles a les orelles. Em podia imaginar que devien estar repetint el que la mare de la nena havia dit. Va ser llavors que l'àvia va intervenir per salvar-me, apareguda del no-res com la Wonder Woman, i em va agafar del braç d'una revolada.

—Compte què dius! —va etzibar a la mare de la nena amb la seva veu ronca—. La teva filla ha tingut mala sort d'entrebancar-se. Qui et penses que ets per culpar-ne el meu nen? —L'àvia no es va oblidar de cantar les quaranta als meus companys—: Què mireu, mocosos?

Quan ens en vam allunyar, vaig alçar la mirada i vaig veure que l'àvia serrava els llavis.

—Àvia, com és que la gent diu que em passa alguna cosa?

Ella es va destensar.

—Potser perquè ets especial. La gent no pot suportar els que són diferents, *eigoo*, adorable monstre meu.

L'àvia em va abraçar tan fort que les costelles em van fer mal. Sempre em deia monstre. Per a ella, no era res dolent.

4

He d'admetre que vaig trigar un temps a entendre el sobrenom que l'àvia m'havia posat amb tant d'afecte. Els monstres dels llibres no eren adorables. De fet, estaven molt lluny de qualsevol adorabilitat. Em preguntava per què em deia així. Fins i tot després d'aprendre la paraula «paradoxa» (el fet de contrastar dos termes oposats), no les tenia totes. Quina de les dues paraules prevalia, «adorable» o «monstre»? Fos com fos, m'ho deia amb tot l'amor del món, o sigui que vaig decidir donar-li un vot de confiança.

A la mare se li van negar els ulls de llàgrimes quan l'àvia la va posar al corrent de l'episodi amb la nena de la diadema de Mickey Mouse.

—Sabia que aquest dia arribaria... però és que no m'esperava que fos tan aviat...

—Va, para de dir ximpleries! Si vols plorar, ves a plorar a la teva habitació i tanca la porta!

Això va fer que la mare deixés de plorar per un moment. Va mirar l'àvia, una mica desconcertada per aquella sortida de to inesperada. Llavors va començar a bramar encara més fort. L'àvia va fer petar la llengua i va brandar el cap, amb els ulls clavats en un racó del sostre,

respirant profundament. Aquesta situació es donava cada dos per tres, entre elles.

Era cert, la mare havia patit per mi molt de temps, i és que jo sempre havia estat diferent dels altres nens. Diferent des que vaig néixer, fins i tot. La qüestió era que:

No somreia.

Al principi, la mare havia pensat que tenia dificultats d'aprenentatge, i és que els llibres sobre criança li asseguraven que un nadó començava a somriure tres dies després de néixer. Va fer comptes i n'hi van sortir gairebé cent.

Com una princesa de conte de fades que ha rebut un malefici per no poder somriure, jo no movia els llavis. I com un príncep procedent d'una terra llunyana que intenta guanyar-se el cor de la seva estimada, la mare ho va provar tot: picar de mans, comprar sonalls de diferents colors, i fins i tot fer balls ridículs amb cançons infantils. Quan se'n cansava, sortia al balcó a fumar, un hàbit que amb prou feines havia aconseguit mantenir a ratlla després de saber que estava embarassada de mi. Un cop vaig veure un vídeo filmat per aquella època en què la mare s'hi deixava la pell, en els seus intents, i jo em limitava a quedar-me-la mirant. La meva expressió era massa profunda i plàcida per ser d'una criatura. Provés el que provés, la mare no em podia fer riure.

El metge va dir que no tenia cap malaltia en concret. A banda de la incapacitat per somriure, els resultats de les proves demostraven que l'alçada, el pes i els progressos de comportament eren d'allò més normals per a la meva edat. La pediatra del barri va treure ferro a les preocupacions de la mare i li va dir que no s'hi amoïnés, que el seu nen creixia la mar de bé. Després d'això, la mare va inten-

tar consolar-se durant una temporada repetint-se que simplement jo era més discret que les altres criatures.

Llavors va passar una altra cosa, pels volts del meu primer aniversari, que va donar fonament a les seves preocupacions.

Aquell dia, la mare havia posat un bullidor vermell sobre la taula, ple d'aigua calenta. Es va girar per barrejar la llet en pols. El bullidor va caure i jo vaig allargar el braç. Es va estibar a terra i l'aigua calenta ho va esquixar tot. Encara tinc una lleu marca de la cremada que em vaig fer, com si fos una medalla. Vaig cridar i vaig plorar. La mare es pensava que a partir de llavors agafaria por de l'aigua o dels bullidors vermells, com li hauria passat a qualsevol criatura. Però no. No vaig agafar por ni de l'aigua ni dels bullidors. De fet, vaig continuar intentant tocar el nostre bullidor vermell sempre que el veia, tant si contenia aigua freda com calenta.

No va ser la primera vegada que passava una cosa així. Al pis de sota hi vivia un home borni que tenia un gos i sempre el lligava a l'estaca del pati. Jo em quedava mirant fixament la pupilla lletosa del vell, sense por, i quan la mare em perdia de vista un moment, jo allargava la mà per tocar el gos, que m'ensenyava les dents i bordava. Fins i tot després de veure com el nen del pis del costat rebia una mossegada i sagnava força per haver fet el mateix, jo hi vaig tornar. La mare havia d'intervenir contínuament.

Després de diversos incidents d'aquesta mena, la mare va començar a patir per si tenia un coeficient intel·lectual baix, però ni el meu aspecte ni el meu comportament ho insinuaven en cap sentit. Per tant, com qualsevol altra mare, va intentar trobar una altra manera per enfrontar-se als dubtes sobre el seu fill amb optimisme.

«Simplement és més temerari i silenciós que els altres nens».

Així és com em va descriure al seu diari.

Fins i tot així, qualsevol mare tindria una crisi d'ansietat si el seu fill encara no hagués somrigut pel seu quart aniversari. Em va agafar la mà i em va dur a un hospital més gran. Aquell dia representa el primer record que tinc gravat a la ment. És borrós, com si l'estigués contemplant des de sota l'aigua, però de tant en tant es torna increïblement nítid. Va anar així:

Un home amb bata blanca seu davant meu. Somrient d'orella a orella, comença a mostrar-me un munt de joguines, una a una. Algunes les branda a l'aire. Llavors em pica al genoll amb un martellet vermell. La cama se'm dispara més amunt del que mai hauria cregut possible. Em posa els dits sota les aixelles. Em fa pessigolles, i jo ric una mica. Llavors treu fotografies i em fa unes quantes preguntes. Una de les imatges encara la recordo clarament.

—El nen de la foto plora perquè la seva mare se n'ha anat. Com es deu sentir?

Com que no sé la resposta, miro la mare, que seu al meu costat. Ella em somriu, m'acarona els cabells i, amb un gest gairebé imperceptible, es mossega el llavi inferior.

Uns quants dies més tard, la mare em porta a un altre lloc i em diu que faré un viatge amb una nau especial, però acabem en un altre hospital. Li pregunto per què m'hi porta si ni tan sols estic malalt, però no em respon.

Un cop dins, em diuen que m'estiri en una superfície freda. Em fan lliscar cap a una peixera blanca. *Pip... pip...*

pip... Sento sorolls estranys. I així va ser el meu viatge espacial. Avorridíssim.

Tot d'una, l'escenari canvia. Veig molts més homes amb bata blanca. El més vell de tots m'allarga una fotografia borrosa en blanc i negre i em diu que és l'interior del meu cap. Que mentider. Salta a la vista que no és el meu cap. Tot i això, la mare assenteix sense parar, com si es cregués aquesta mentida tan òbvia. Cada vegada que el iaio obre la boca, els més joves prenen apunts al seu voltant. Al cap d'una estona, començo a avorrir-me una mica i bellugo els peus, nerviós, clavant copets a l'escriptori del iaio. Quan la mare em posa la mà a l'espatlla perquè pari, alço la mirada i veig que plora.

Tot el que recordo sobre la resta d'aquell dia és la mare plorant. Plora, plora i plora. Encara plora quan tornem a la sala d'espera. A la tele fan dibuixos animats, però no m'hi puc concentrar per culpa seva. El defensor de l'univers està lluitant contra l'enemic, però ella no fa res més que plorar. Finalment, un vell que s'havia endormiscat al meu costat es desperta:

—Prou de muntar el numeret, escandalosa! N'estic fart! —li borda.

Funciona. La mare prem els llavis com una adolescent que acaba de rebre una esbroncada, tremolant en silenci.

5

La mare em donava moltíssimes ametlles. He tastat ametlles procedents dels Estats Units, d'Austràlia, de la Xina i de Rússia. Tots els països que les exportaven a Corea. Les xineses tenien un gust amarg, dolentíssim, i les australia-

nes eren més aviat agres i terroses. També n'hi havia de coreanes, però les meves preferides sempre han estat les dels Estats Units, sobretot les de Califòrnia. Tenen un to marró clar d'haver absorbit el sol de justícia d'aquelles terres.

Vaig desenvolupar un mètode especial per menjar-me-les:

Primer sostinc el paquet i palpo la forma de les ametlles des de fora. Cal resseguir amb els dits els fruits durs i torrats. Tot seguit, estripo a poc a poc la part superior del paquet i obro la tira hermètica doble. Fico el nas a dins i inhalo lentament. Per a aquesta part cal tancar els ulls. Agafo aire de manera molt superficial, aguantant la respiració de tant en tant, perquè l'aroma tingui tant temps per introduir-se dins meu com sigui possible. Finalment, quan ja m'impregna cada centímetre del cos, me'n fico un petit grapat a la boca. Les marejo una mica mentre en percebo la textura, empenyent-ne les parts punxegudes amb la llengua i notant-ne els solcs de la superfície. Sempre m'asseguro de no entretenir-m'hi gaire, perquè si queden recobertes de la saliva, agafen mal gust. Tots aquests passos són només el camí cap al clímax. Si es fa massa curt, és un rotllo. Si es fa massa llarg, l'impacte desapareix. Cadascú ha de trobar el seu ritme. Un cop assoleixo el clímax, m'imagino que l'ametlla augmenta de volum: des de la mida d'una unglà fins a la d'un gra de raïm, un kiwi, una taronja, una síndria... Al final sembla una pilota de rugbi. Ha arribat el moment. Crec, crec. L'esmicolo. Si ho faig bé, noto el gust dels rajos de sol de Califòrnia surant dins la meva boca.

La raó per la qual em molestava a seguir aquest ritual ni tan sols era perquè m'agradessin les ametlles. Era per-

què a cada àpat del dia hi havia ametlles a taula. Impossibile evitar-les. Per tant, em vaig inventar una manera de menjar-me-les. La mare es pensava que, si menjava moltes ametlles, les ametlles de dins el meu cap creixerien. Era una de les poquíssimes esperances a què s'aferrava.

Sabeu? Tothom té dues ametlles dins el cap, encastades entre la part posterior de les orelles i el clatell. De fet, s'anomenen «amígdales», un terme que deriva de la paraula llatina que significa 'ametlla', perquè són iguals en mida i en forma.

Quan rebem un estímul extern, aquestes ametlles envien uns senyals lluminosos vermells al cervell, i depenent del tipus d'estímul, sentim por o ràbia, alegria o tristesa.

Però, per alguna raó, sembla que les meves ametlles no funcionen bé. No acaben d'emetre senyals lluminosos quan reben estímuls. Per tant, no entenc per què la gent riu o plora. L'alegria, la tristesa, l'amor, la por... Tots aquests conceptes em resulten confusos. Les paraules «emoció» i «empatia» són simples lletres sense sentit impreses sobre paper.

6

Els metges em van diagnosticar alexitímia, és a dir, incapacitat per expressar sentiments. Van concloure que era massa petit i que els meus símptomes havien arribat massa lluny per diagnosticar-me síndrome d'Asperger. Alhora, la resta de progressos feien descartar l'autisme. No era ben bé que fos incapaç d'expressar els sentiments, sinó més aviat que, per començar, no sabia ni identificar-los.

No tenia dificultats per formar frases o entendre-les, com la gent que s'ha lesionat les àrees de Broca o de Wernicke (les parts del cervell que s'encarreguen de les funcions de parla primàries), però no sentia les emocions, no sabia identificar les de l'altra gent i em confonia amb els conceptes. Tots els metges deien que era perquè les ametlles de dins el meu cap, les amígdales, eren més petites de la mida normal i el contacte entre el sistema límbic i el lòbul frontal no funcionava amb la fluïdesa necessària.

Un dels símptomes de tenir amígdales petites és que no saps què significa estar espantat. De vegades la gent diu que seria una passada no tenir por de res, però no saben què s'empatollen. La por és un mecanisme de defensa instintiu, necessari per a la supervivència. No saber què és la por no equival a ser valent: equival a ser prou idiota per quedar-te palplantat al bell mig del carrer mentre un cotxe se t'acosta a tota velocitat. Jo vaig tenir més mala sort encara. A banda de la manca de por, va resultar que era un cas molt minoritari en què patia habilitat limitada en totes les funcions emocionals. L'únic aspecte positiu, segons els metges, era que la meua intel·ligència no havia quedat afectada malgrat que tenia unes amígdales tan petites.

Em van dir que, com que tothom té el cervell diferent, era convenient seguir la meua evolució. Alguns metges em van fer ofertes força temptadores i em van assegurar que podria tenir un paper primordial a l'hora de revelar els misteris del cervell. Els investigadors dels hospitals universitaris em van proposar entrar en projectes de recerca a llarg termini sobre el meu creixement per redactar-ne informes per a les revistes mèdiques. Les compensacions econòmiques per participar-hi eren generoses, i depenent

dels resultats de les investigacions, podia ser que bategessin una àrea del cervell amb el meu nom, com va passar amb l'àrea de Broca o l'àrea de Wernicke. L'àrea de Seon Yunjae. Però els metges van topar amb la negació rotunda de la mare, que estava tipa de tothom.

En primer lloc, ella sabia que Broca i Wernicke eren científics, i no pacients. Havia llegit tota mena de llibres sobre el cervell al llarg de les seves visites habituals a la biblioteca del barri. Tampoc no li agradava que els metges em veiessin com una mostra valuosa més que no pas com un ésser humà. Feia temps que havia tirat la tovallo-la sobre la capacitat dels metges per curar-me. «L'únic que farien seria sotmetre'l a experiments estranys o donar-li medecines sense provar, observar les seves reaccions i presumir dels descobriments en una conferència», deia. Per tant, la mare, com tantes mares exagerades, va emetre un veredicta que era tan tòpic com poc convincent: «Jo sé què és el millor per al meu fill».

L'últim dia a l'hospital va escopir en un parterre de davant de l'edifici:

—Aquests principiants no saben ni què tenen dins el seu maleït cervell.

De vegades tenia unes sortides que feien por.

7

La mare ho atribuïa a l'estrès que havia patit durant l'embaràs, i als dos o tres cigarrets que havia fumats d'amagatotis, i als pocs glops de cervesa a què no s'havia pogut resistir en el mes anterior a sortir de comptes, però jo sabia del cert per què el meu cervell estava espatllat: sim-

plement, havia tingut mala sort. La sort té un paper fonamental en la injustícia del món. Més del que us imagineu.

Un cop acceptada la situació, la mare potser confiava que com a mínim jo tindria una memòria digna d'un ordinador d'última generació, com a les pel·lícules, o algun talent artístic extraordinari que es reflectiria en els meus dibuixos. Alguna compensació per a la manca d'emocions. En aquest cas hauria pogut anar a la tele i els meus quadres incomprensibles s'haurien venut per més de deu milions de wons. Malauradament, jo no tenia ni una gota de geni.

Després de l'incident de la diadema de Mickey Mouse, la mare va començar a «educar-me» a fons. El més greu de la tragèdia catastròfica era que jo no percebia la majoria dels perills seriosos que se'm presentaven implícitament.

Tant se valia quanta gent em llancés mirades de desaprovació: no feien efecte. Els crits, les esbracades, les celles alçades... Jo no entenia que tot això tenia un significat específic, que hi havia una implicació darrere de cada gest. Em limitava a prendre-m'ho tot al peu de la lletra.

La mare va escriure unes quantes frases sobre paper de color i les va enganxar en un full més gran:

Quan els cotxes se t'acostin → Esquiva'ls o fuig corrent.

Quan la gent se t'acosti → Aparta't per no topar-hi.

Quan els altres somriuin → Torna'ls el somriure.

A baix de tot hi deia:

Finalment: Pel que fa a les expressions, intenta imitar la cara de l'altra persona.

Era massa matèria perquè un nen de sis anys la pogués retenir.

La llista d'exemples del full no parava de créixer. Mentre els altres nens memoritzaven les taules de multi-

plicar, jo memoritzava situacions quotidianes com si fossin la cronologia de les dinasties de la Corea antiga. Intentava relacionar cada escenari amb la reacció corresponent i adequada. La mare em posava a prova cada dos per tres. Em vaig comprometre a estudiar cada norma suposadament instintiva que els altres nens caçaven al vol. L'àvia feia petar la llengua i deia que aquell mètode per fer-me empassar coneixements amb un embut no servia per a res, però tot i així continuava retallant fletxes de paper. Era l'encarregada de les fletxes.

8

Al llarg dels anys, el cap em va créixer, però les ametlles es van quedar igual. Com més complexes es tornaven les relacions, més variants hi trobava, i la mare no m'havia preparat per a tot amb les seves equacions. Com més passava això, més es ficaven amb mi. El primer dia del nou curs escolar ja m'havien etiquetat com «el raret». Em desafiaven al pati i es reien de mi davant de tothom. Sovint em feien preguntes estranyes que jo responia directament, perquè no sabia mentir, i no entenia què els feia tanta gràcia. Amb això, sense voler-ho, clavava un punyal al cor de la mare cada dia.

Però ella no es va rendir mai.

—No cridis l'atenció. És la teva única responsabilitat.

Això volia dir que no podia permetre que descobrisin que era diferent. Si em delatava, cridaria l'atenció, i això provocaria que es fiquessin amb mi. Però ja no n'hi havia prou aprenent normes tan bàsiques com la de «si se t'acosta un cotxe, aparta't». Havia arribat l'hora d'especia-

litzar-me en habilitats interpretatives excepcionals per passar desapercbut. La mare era una mena de dramaturga i no es cansava mai de fer servir la imaginació per crear situacions hipotètiques. La meva tasca consistia a llegir el «significat veritable» que s'amagava darrere les paraules i, a sobre, memoritzar les respostes més adequades i les «intencions correctes» que requerien.

Per exemple, em va dir que, quan els altres nens m'ensenyaven el seu material escolar o les seves joguines noves i m'explicaven per a què servien, el que feien en realitat era presumir.

Segons ella, la resposta correcta era: «Ostres, impressionant», que implicava enveja.

Quan algú em deia coses positives, com ara que era guapo o que havia fet molt bona feina (per descomptat, vaig haver de memoritzar per separat cadascun dels comentaris «positius»), havia de respondre de la manera següent:

«Gràcies» o «I ara».

La mare deia que «Gràcies» era la resposta més formal, i que «I ara» sonava més informal, cosa que em podia fer semblar més despreocupat. Evidentment, jo sempre triava les respostes més senzilles.

9

Com que la mare tenia una cal·ligrafia penosa, va treure d'internet els caràcters xinesos que representaven la felicitat, la ràbia, la tristesa, l'alegria, l'amor, l'odi i el desig. Els va imprimir en un full A4 cadascun mentre l'àvia feia petar la llengua i la renyava perquè defensava que tot

s'havia de fer amb esforç i atenció. Llavors ella mateixa va traçar aquells caràcters enormes com si estigués pintant un quadre, malgrat que no sabia llegir ni un borrall de xinès. La mare va agafar els papers que l'àvia havia escrit i els va enganxar per tota la casa, com si fossin dogmes familiars o talismans.

Sempre que em posava les sabates, el caràcter de la felicitat em somreia des de dalt del sabater, i cada vegada que obria la nevera, veia el caràcter de l'amor. A l'hora d'anar a dormir, el caràcter de l'alegria em mirava des del capçal del llit. Les paraules estaven repartides aleatòriament per la casa, però, per superstició, la mare s'havia assegurat que els conceptes negatius, com els de ràbia, tristesa i odi, quedessin concentrats a les parets del lavabo. Amb el pas del temps i la humitat de la cambra, el paper s'arrugava i els caràcters negatius es difuminaven, de manera que l'àvia els havia de reescriure de tant en tant. Al final se'ls va aprendre de memòria i els pintava amb una calligrafia sofisticada.

La mare també va crear un joc sobre emocions humanes en què plantejava una situació i jo havia d'endevinar quina era l'emoció adequada. Anava més o menys així:

—Quines són les emocions correctes per a quan algú et dona un menjar molt bo?

Les respostes eren «alegria» i «gratitud».

—Què se suposa que has de sentir quan algú et fa mal?

La resposta era «ràbia».

Una vegada vaig preguntar a la mare què havia de sentir si algú em donava menjar dolent. La pregunta la va agafar per sorpresa i va trigar a contestar. Hi va rumiar una bona estona i finalment em va dir que al principi em podia sentir enrabiats (jo recordava una vegada que la ma-

re havia criticat un restaurant perquè tot era molt dolent), però que, segons la persona que em donés el menjar, em podia sentir content i agraït igualment (llavors vaig recordar que l'àvia sermonejava la mare perquè donés gràcies de tenir un plat a taula).

Quan la meva edat va assolir els dos dígits, es van presentar més casos en què la mare no em podia donar respostes immediates sobre com havia de reaccionar, o en què aquestes respostes eren confuses. Com si volgués anullar qualsevol pregunta addicional, em va dir que em limités a memoritzar bé els conceptes clau de les emocions primàries.

—No cal que entris en detalls, només has d'entendre les emocions bàsiques. Com a mínim així aparentaràs ser una «persona normal», encara que semblis fred.

La veritat és que aquell comentari no em podria haver importat menys. Ni tan sols comprenia les diferències subtils en el to de les paraules. Si era normal o no, tant se me'n donava.

10

Gràcies als esforços persistents i l'educació obligatòria diària a què em sotmetia la mare religiosament, vaig aprendre a sortir del pas a l'escola sense gaires problemes. Un cop a quart ja havia aconseguit tornar-me invisible, amb la qual cosa les aspiracions de la mare es van complir. La majoria de les vegades n'hi havia prou guardant silenci. Si guardava silenci quan tocava enrabiar-se, quedava com una persona pacient. Si guardava silenci quan tocava riure, quedava com una persona seriosa.

I si guardava silenci quan tocava plorar, quedava com una persona forta. Sens dubte, el silenci era el meu comodí. Tot i això, sovint havia de dir «gràcies» i «perdó». Eren paraules màgiques que m'ajudaven a trampejar les situacions més enrevessades. Aquesta era la part fàcil. Tan fàcil com si m'haguessin donat mil wons i jo n'hagués hagut de tornar dos-cents de canvi.

La part difícil venia quan era jo qui havia de lliurar mil wons en primer lloc, és a dir, quan havia d'expressar el que volia i el que m'agradava. Era dur perquè, per aconseguir-ho, em calia més energia de la normal. Era com pagar abans que hi hagués res que volguessis comprar i no tinguessis ni idea de quant costaria cap dels articles. Resultava tan aclaparador com intentar aixecar onades enormes en un llac serè.

Per exemple, quan em quedava mirant una galeta de xocolata que en realitat no em venia de gust, m'havia de forçar a dir «Quina bona pinta», i després preguntar «En puc agafar una?», amb un somriure. O quan algú topava amb mi o trencava una promesa, jo li havia d'etzibar «Com m'has pogut fer això?». I després calia plorar i serrar els punys.

Aquelles eren les situacions més complicades per a mi. Preferia no implicar-m'hi de cap manera, però la mare em deia que si semblava massa impassible, com un llac serè, em posarien l'etiqueta de «raret». Deia que de tant en tant havia de fingir aquelles emocions.

—La gent és el producte de l'educació que rep, al capdavall. Tu pots.

La mare deia que tot allò era pel meu bé i ho anomenava «amor». Però jo tenia la sensació que era una tècnica desesperada perquè no se li trenqués el cor. L'amor, se-

gons les seves accions, no consistia en res més que criticar qualsevol detall, amb els ulls aquosos, i dir-me si havia d'actuar així o aixà en aquesta o aquella situació. Si allò era amor, hauria preferit no rebre'n ni una engruna. Però, per descomptat, no ho podia dir en veu alta. Ho sabia gràcies a un dels codis de conducta de la mare («Massa sinceritat ofèn els altres») que jo havia memoritzat una vegada i una altra per retenir-lo dins el cervell.

11

L'àvia deia sovint que jo estava més «en la seva longitud d'ona» que en la de la mare. De fet, la mare i l'àvia no compartien cap tret físic ni de personalitat, ni tampoc els gustos de cap mena, llevat de les lllaminadures de pruna.

L'àvia deia que el primer que la mare havia robat de petita d'una botiga havia estat una lllaminadura de pruna. Just després que l'àvia digués «el primer», la mare s'apressava a afegir: «I l'últim!».

—Que bé que ho deixés llavors —reia l'àvia.

La seva devoció per les lllaminadures de pruna obeïa a un motiu molt estrany: «Són dolces i, alhora, tenen gust de sang». Les lllaminadures eren blanques, amb una patina brillant misteriosa i una línia vermella al llarg de tota la superfície. Xalaven de valent fent-les rodolar dins la boca; era un dels seus petits plaers. La línia vermella era el primer de desfer-se i els tallava la llengua.

—Ja sé que sona estrany, però el gust salat de la sang es complementa de meravella amb la dolçor —deia l'àvia, amb una bossa de lllaminadures de pruna als braços, mentre la mare buscava una pomada. És curiós, però res del

que deia l'àvia aconseguia avorrir-me mai, independentment de les vegades que ho repetís.

L'àvia va apareïxer a la meua vida procedent del no-res. Abans que la mare es cansés de fer vida tota sola i demanés ajuda, havien estat prop de set anys sense dirigir-se la paraula. La seva única raó per trencar els lligams havia estat un membre extern a la família, que al cap d'un temps es va convertir en el meu pare.

L'àvia havia perdut l'avi per culpa del càncer quan estava embarassada de la mare. A partir de llavors havia dedicat la seva joventut a assegurar-se que ningú no feia la guitz a la seva filla per ser òrfena de pare. Ras i curt, va sacrificar la vida per la mare. Per sort, la mare se'n va sortir força bé a l'escola (tot i que no era brillant) i va aconseguir entrar en una de les millors universitats femenines de Seül. Durant molts anys l'àvia s'havia esllomat per educar la nineta dels seus ulls, i tot per veure com ella s'enamorava d'un punki (així era com l'anomenava l'àvia) que venia accessoris en una paradeta del carrer davant de la facultat de la mare. El punki li va declarar amor etern i li va posar un anell al dit (segurament, una peça de bijuteria barata de la seva paradeta). L'àvia va vociferar que aquell matrimoni només se celebraria per damunt del seu cadàver, a la qual cosa la mare va replicar que l'amor no necessitava l'aprovació d'una pobra desgraciada. Dit allò, va rebre una bufetada a la galta.

—Si tan malament et sembla, per mi com si em quedo prenyada! —la va amenaçar la mare. I exactament un mes després, va complir l'amenaça.

—Si tens la criatura, no em tornaràs a veure.

L'àvia va donar un ultimàtum a la mare, i ella va mar-

xar de casa justament per no tornar-la a veure. Va ser així com van tallar tota relació. O això es pensaven.

Jo mai vaig arribar a veure el pare en persona. Només en fotos, unes quantes vegades. Quan encara era a l'úter de la mare, un motorista borratxo va envestir la seva paradeta d'accessoris. El pare va morir a l'acte. De la paradeta només en va quedar la bijuteria barata i acolorida. Arran d'això, la mare encara va tenir menys ganes de posar-se en contacte amb l'àvia. Després d'haver marxat per amor, no volia tornar a casa carregant la seva desgràcia. I així van passar set anys. Durant tot aquest temps, va aguantar al caire d'una crisi nerviosa, fins que finalment es va adonar que ja no ho podia suportar més temps tota sola, ni la situació ni a mi.

12

L'àvia i jo ens vam conèixer al McDonald's. Va ser un dia estrany. La mare va demanar dos menús d'hamburguesa, cosa molt poc habitual en ella, però no va tocar res. Tenia la mirada clavada a la porta, i cada vegada que algú entrava, s'estremia i obria molt els ulls. Quan li vaig preguntar per què ho feia, al cap d'una estona, em va explicar que era una reacció del cos de quan estàs atemorit i alleujat alhora.

La mare es va cansar d'esperar i es va posar dreta per marxar, però just en aquell moment la porta es va obrir de cop i va entrar un corrent d'aire. Quan vaig alçar la vista, em vaig fixar en una dona grossa d'espatlles amples. Sobre els cabells grisos hi duia un barret lila amb una plo-ma. Semblava en Robin Hood, aquell personatge dels contes infantils. Era la mare de la mare.